

STANOVY ORLA

ČÁST PRVNÍ Úvodní ustanovení

§ 1

- 1) Název organizace je Orel.
- 2) Orel je občanským sdružením.
- 3) Sídlem Orla je Brno, Pellicova 2c.

Cíle Orla

§ 2

- 1) Provozováním a organizováním sportu a tělovýchovy, duchovních, kulturních a sociálně výchovných aktivit i dalších významných projevů lidské kultury vychovávat své členy, především děti a mládež, na základě křesťanských, zvláště katolických zásad.
- 2) Spolupracovat s organizacemi (spolky), které mají obdobné poslání jako Orel, a s jejich členy a to jak v České republice, tak i v zahraničí.
- 3) Ve prospěch stanovených cílů vykonávat hospodářskou, obchodní, živnostenskou a podobnou činnost v souladu s platnými předpisy.

Členství

§ 3

- 1) Vznik členství
  - a) Členem Orla se může stát každý, kdo souhlasí s těmito stanovami.
  - b) Osoby mladší 15 let se mohou stát členy Orla jen se souhlasem zákonného zástupce.
  - c) Členství v Orlu je dobrovolné, o přijetí člena rozhoduje rada jednoty a členství vzniká okamžikem vystavení členského průkazu.
  - d) Členský průkaz bude vystaven do 20 dnů od doručení přihlášky na ústřední sekretariát. Pokud nebude členský průkaz zhotoven do 20 dnů, vzniká členství automaticky po 20. dni.
  - e) Odmítnutí členství musí být novému zájemci sděleno nejpozději do dvou měsíců od převzetí přihlášky. Toto odmítnutí nemusí být odůvodněno.
  - f) Členem je možno být pouze v jedné jednotě.
  - g) Na členství není právní nárok.
- 2) Druh členství - určuje rada jednoty při vstupu či přestupu člena do jednoty
  - a) Řádný člen
    - i) má veškerá práva člena.
  - b) Přidružený člen
    - i) nemá volební a hlasovací právo a právo být volen do orgánů Orla.
  - c) Rada jednoty může změnit přidružené členství na členství řádné.
- 3) Přestup člena z jedné jednoty do druhé je možný na základě žádosti člena a souhlasu nové jednoty.
- 4) Zánik členství
  - a) vystoupením, na základě oznámení o vystoupení mateřské jednotě,
  - b) vyloučením:
    - i) v případě vážného porušení stanov Orla; o vyloučení rozhoduje rada jednoty.
    - ii) v případě poškozování zájmů Orla nebo jednání v rozporu se stanovami, a to v rozsahu širším, než je působnost jednoty; o vyloučení rozhoduje ústřední rada.
    - iii) proti rozhodnutí je možné se odvolat k ústřednímu rozhodčímu sboru.
  - c) vyškrtnutím pro nezaplacení členského příspěvku do 30. listopadu běžného kalendářního roku.
  - d) úmrtím

Práva členů

§ 4

- 1) Členové mají právo účastnit se činnosti Orla, podávat návrhy, připomínky a podněty, ve lhůtě 15 dní se odvolat proti rozhodnutí orgánu k ústřednímu rozhodčímu sboru .
- 2) Řádní členové starší 18 let mají volební a hlasovací právo a mohou být voleni do všech orgánů Orla .

Povinnosti členů

§ 5

Povinností členů je podílet se na činnosti Orla v souladu se stanovami a rozhodnutími orgánů Orla, hájit zájmy Orla, svědomitě vykonávat úkoly a přijaté funkce, platit řádné a mimořádné členské příspěvky .

ČÁST DRUHÁ Organizační struktura

§ 6

- 1) Orel má tuto třístupňovou organizační strukturu:
  - a) ústředí.
  - b) župy.
  - c) jednoty.
- 2) Župy a jednoty mají, ve smyslu části 1, právní subjektivitu. Jsou proto způsobilé jednat svým jménem a jako takové svými právními úkony nabývat práv a povinností, mají své IČO.

Ústředí

§ 7

- 1) Ústředními orgány Orla jsou:
  - a) ústřední sjezd.
  - b) ústřední rada.
  - c) výkonné předsednictvo.
  - d) ústřední odborné rady.
  - e) ústřední revizní komise.
  - f) ústřední rozhodčí sbor

Ústřední sjezd

§ 8

- 1) Ústřední sjezd je nejvyšším orgánem Orla.
- 2) Delegáti ústředního sjezdu s hlasem rozhodujícím jsou:
  - a) členové ústřední rady,
  - b) členové ústředních odborných rad,
  - c) delegáti žup zvolení župními sjezdy.
- 3) Ústřední sjezd svolává ústřední rada nejméně jednou za 4 roky, nejpozději 30 dnů před jeho konáním.
- 4) V případě žádosti nejméně jedné třetiny žup, reprezentujících nejméně jednu třetinu členské základny Orla, je ústřední rada povinna svolat mimořádný ústřední sjezd nejpozději do 15 dnů od obdržení žádosti, s termínem konání do 60 dnů od obdržení žádosti. Usnesení o svolání ústředního sjezdu musí obsahovat důvody a body programu, pro které je svoláván.
- 5) Ústřední sjezd rozhoduje o zásadních záležitostech Orla. Ústřednímu sjezdu je zejména vyhrazeno:
  - a) schvalování stanov Orla a jejich změn,
  - b) stanovení hlavních směrů a zásad rozvoje Orla a jeho hospodaření,
  - c) projednání zpráv o činnosti Orla,
  - d) volba starosty Orla a místostarostů Orla,
  - e) volba předsedy, místopředsedy a dalších členů ústřední revizní komise,
  - f) volba předsedy a členů ústředního rozhodčího sboru,

- g) rozhodnutí o sloučení, rozdělení nebo zrušení Orla a způsobu naložení s majetkem v těchto případech.
- 6) Usnesení ústředního sjezdu o sloučení, rozdělení nebo zrušení Orla je platné při souhlasu nejméně dvoutřetinové většiny všech delegátů ústředního sjezdu s hlasem rozhodujícím.

Ústřední rada

§ 9

- 1) Ústřední rada řídí činnost Orla mezi sjezdy v souladu s pokyny a usneseními ústředního sjezdu. Tvoří ji: členové výkonného předsednictva a zástupci žup po jednom na každých započatých 1000 členů župy.
- 2) Ústřední rada se schází nejméně 2x do roka. Svolává ji z rozhodnutí výkonného předsednictva starosta Orla. Starosta je povinen svolat mimořádné zasedání ústřední rady na žádost nejméně jedné čtvrtiny členů ústřední rady, a to do 15 dnů od obdržení žádosti, s termínem konání do 30 dnů od obdržení žádosti.
- 3) Ústřední radě přísluší:
  - a) schvalovat změny stanov mimo §1 odst. 1 a 2, §2, §3, §4, §8, §9 většinou 90% přítomných členů ústřední rady,
  - b) zajišťovat plnění usnesení ústředního sjezdu,
  - c) metodicky řídit župy a jednoty,
  - d) schvalovat a kontrolovat plán činnosti, finanční plán a rozpočet Orla,
  - e) vydávat jednací a volební řády, směrnice, organizační a jiné pokyny závazné i pro nižší organizační jednotky,
  - f) zřizovat nebo rušit podniky a obchodní společnosti k provádění hospodářské činnosti, schvalovat a měnit jejich statuty,
  - g) rozhodovat o zřízení žup a územním rozsahu jejich působnosti,
  - h) vybírat a předkládat České biskupské konferenci k potvrzení ústředního duchovního rádce Orla,
  - i) rozhodovat o členství Orla v tuzemských a mezinárodních organizacích,
  - j) stanovovat výši řádných členských příspěvků,
  - k) připravovat a svolávat sjezd Orla,
  - l) rozhodovat o řádech Orla a jejich udělování, rozhodovat o čestném členství,
  - m) ustavovat ústřední odborné rady a určovat počet jejich členů, volit jejich členy a volit jejich předsedu a místopředsedu,
  - n) převádět nemovitý majetek ústředí na jiný než orelský právní subjekt.

Výkonné předsednictvo

§ 10

- 1) Výkonné předsednictvo řídí činnost Orla mezi zasedáními ústřední rady v souladu s usneseními a pokyny sjezdu a usneseními ústřední rady. Schází se nejméně 8x do roka, svolává je starosta Orla. Výkonné předsednictvo tvoří starosta Orla, místopředseda Orla, předsedové ústředních odborných rad, místopředseda tělovýchovné rady a generální sekretář.
- 2) Rozhoduje o všech záležitostech, které nejsou výslovně vyhrazeny sjezdu nebo ústřední radě, zejména:
  - a) sestavuje finanční plán a rozpočet, předkládá jej ke schválení ústřední radě,
  - b) rozhoduje o finančních prostředcích v rámci schváleného plánu,
  - c) připravuje návrhy pro jednání ústřední rady,
  - d) navrhuje členy ústředních odborných rad,
  - e) jmenuje generálního sekretáře a jeho zástupce,
  - f) přijímá a propouští pracovníky ústředního sekretariátu a určuje jim mzdu,
  - g) rozhoduje o účasti členů na mezinárodních podnicích, zajišťovaných ústředím,
  - h) schvaluje převod nemovitého majetku žup a jednot na jiný než orelský právní subjekt

Ústřední odborné rady

§ 11

Jsou poradními a pomocnými orgány ústřední rady a výkonného předsednictva. Metodicky řídí činnost Orla ve svěřené oblasti.

Ústřední revizní komise

§ 12

- 1) Je volena ústředním sjezdem.
- 2) Kontroluje hospodaření a účetnictví ústředí Orla. Dozírá na řádný výkon revizních komisí nižších organizačních stupňů. Na základě usnesení ústřední rady nebo výkonného předsednictva může provést revizi v župě či jednotě.
- 3) Nejméně 2x v roce je povinna vykonat revizi účetnictví a hospodaření ústředí Orla. O výsledku podá zprávu na nejbližším

zasedání ústřední rady. V případě potřeby podá i návrhy na vhodná řešení.

- 4) Členové ústřední revizní komise mají právo se zúčastnit zasedání ústředních orgánů Orla shlasem poradním, nejvýše v počtu dvou členů. Mají právo na protokolaci svého stanoviska. Jednání sjezdu se mohou účastnit všichni členové ÚRK.
- 5) S členstvím v ústřední revizní komisi je neslučitelná funkce člena výkonného předsednictva, popř. ústředního rozhodčího sboru, a generálního sekretáře.

Ústřední rozhodčí sbor

§ 13

- 1) Je volen ústředním sjezdem.
- 2) Ústřední rozhodčí sbor rozhoduje ve sporech mezi členy Orla a je odvolacím orgánem proti rozhodnutí orgánů Orla.
- 3) Ústřední rozhodčí sbor má předsedu a 4 členy.

Ústřední sekretariát

§ 14

Ústřední sekretariát je výkonným a administrativním orgánem výkonného předsednictva. V jeho čele stojí generální sekretář, který řídí jeho práci a odpovídá za ni.

Zastupování Orla

§ 15

- 1) Jménem Orla jedná starosta Orla, případně místostarosta Orla nebo generální sekretář Orla. Listiny, jimiž se Orel právně zavazuje, podepisují společně starosta Orla a generální sekretář Orla.
- 2) Starosta Orla, generální sekretář Orla, případně místostarosta Orla, mohou pověřit jiného občana zastupováním zájmů Orla před soudy, úřady nebo k jinému jednání.

Župa

§ 16

- 1) Župa je druhým stupněm struktury Orla. Řídí, organizuje a kontroluje činnost Orla ve svém vymezeném území. Při své práci se řídí usneseními vyšších orgánů Orla.
- 2) Pro svoji činnost vytváří tyto orgány:
  - a) župní sjezd
  - b) župní radu
  - c) župní předsednictvo
  - d) župní revizní komisi
  - e) župní odborné rady

Župní sjezd

§ 17

- 1) Župní sjezd je nejvyšším řídicím orgánem župy. Delegáti župního sjezdu s hlasem rozhodujícím jsou:
  - a) členové župní rady,
  - b) delegáti zvolení na členských schůzích jednot.
- 2) Župní sjezd svolává župní rada nejméně 1x za 2 roky. V roce, kdy je svolán ústřední sjezd, musí být župní sjezd svolán vždy nejpozději 30 dnů před jeho konáním. V případě žádosti nejméně jedné čtvrtiny jednot je župní rada povinna svolat mimořádný župní sjezd nejpozději do 25 dnů od obdržení podnětu. Usnesení mimořádného sjezdu musí obsahovat body programu, kvůli kterým je župní sjezd svolán.
- 3) Župnímu sjezdu přísluší zejména:
  - a) projednávat zprávu o činnosti župy,
  - b) projednávat zprávu župní revizní komise,
  - c) zabezpečovat plnění úkolů župy v souladu s usnesením vyšších orgánů,
  - d) volit starostu, místostarosty a nejméně 3 členy předsednictva,
  - e) volit předsedu a nejméně 2 členy župní revizní komise,
  - f) volit delegáty na ústřední sjezd,
  - g) navrhovat změny a doplňky stanov.

Župní rada

§ 18

- 1) Župní rada řídí činnost župy mezi župními sjezdy v souladu s usnesením župního sjezdu a usneseními vyšších orgánů. Župní radu tvoří župní předsednictvo, starostové jednot a další zástupci jednot dle klíče stanoveného župní radou .
- 2) Schůzi župní rady svolává starosta župy nebo jím pověřený člen župního předsednictva nejméně 2x do roka na základě rozhodnutí župního předsednictva.
- 3) Požádá-li o to nejméně jedna čtvrtina členů župní rady, svolá starosta župy mimořádné zasedání župní rady, a to do 7 dnů od obdržení podnětu, s termínem konání do 21 dnů.
- 4) Župní radě přísluší zejména:
  - a) ustavovat duchovního rádce župy,
  - b) ustavovat župní odborné rady,
  - c) volit členy župních odborných rad a jejich předsedu,
  - d) zajišťovat plnění usnesení župního sjezdu,
  - e) schvalovat plán činnosti župy,
  - f) schvalovat a kontrolovat finanční plán a rozpočet župy a přijímat rozpočtová opatření,
  - g) rozhodovat o svolání župního sjezdu,
  - h) projednávat zprávy župních odborných rad,
  - i) poskytovat metodickou pomoc jednotám ,
  - j) rozhodovat o zástupci (zástupcích) župy do ústřední rady,
  - k) podávat návrhy na dispozice s nemovitým majetkem župy.

Župní předsednictvo

§ 19

- 1) Župní předsednictvo zajišťuje činnost župy mezi zasedáními župní rady.
- 2) Župní předsednictvo tvoří župní starosta, župní místopředseda nebo místopředsedové, členové župního předsednictva, zvolení župním sjezdem, župní sekretář, předsedové župních odborných rad.
- 3) Schůzi župního předsednictva svolává župní starosta nebo jím pověřený člen župního předsednictva nejméně 1x za 2 měsíce.
- 4) Župnímu předsednictvu přísluší zejména:
  - a) připravovat materiály pro župní radu a župní sjezd,
  - b) ustavovat jednoty v rámci župy,
  - c) metodicky pomáhat činnosti jednot,
  - d) jmenovat župního sekretáře a pracovníky župního sekretariátu,
  - e) navrhnout udělování řádů Orla pro své členy,
  - f) rozhodovat o finančních prostředcích finančního plánu župy.

Župní revizní komise

§ 20

- 1) Župní revizní komise je ustavena župním sjezdem. Provádí nejméně jednou za rok revizi činnosti a hospodaření župy. O výsledku podá zprávu na nejbližším zasedání župní rady. V případě potřeby podá i návrhy na vhodná řešení. V případě potřeby metodicky řídí revizní komise jednot.
- 2) Členové župní revizní komise se zúčastňují zasedání orgánů župy s hlasem poradním. Mají právo na protokolaci svého stanoviska.
- 3) S členstvím v župní revizní komisi je neslučitelná funkce člena župního předsednictva

Župní odborné rady

§ 21

Župní odborné rady jsou poradními a pomocnými orgány župního předsednictva a župní rady. Metodicky řídí činnost župy ve svěřené oblasti. Svoji činností přispívají k rozvoji župy a jejich jednot.

Župní sekretariát

§ 22

Župní sekretariát může být zřízen podle potřeb župní rady a župního předsednictva. Je jejich administrativním a výkonným orgánem. V jeho čele stojí župní sekretář, jmenovaný župním předsednictvem.

Zastupování župy

§ 23

Jménem župy jedná župní starosta, případně župní místopředseda nebo župní sekretář. Listiny, jimiž se župa právně zavazuje, podepisují společně župní starosta a župní sekretář. Župní starosta, župní sekretář, případně jejich zástupci, mohou pověřit jiného občana zastupováním zájmů župy před soudy, úřady nebo v jiném jednání.

Jednota

§ 24

- 1) Jednota je základním organizačním stupněm Orla.
- 2) Pro ustavení nové jednoty je třeba, aby tato měla nejméně 6 členů. Ustavující schůzi svolává a řídí přípravný výbor za účasti pověřeného člena župního předsednictva.
- 3) Orgány jednoty jsou:
  - a) členská schůze,
  - b) rada jednoty
  - c) revizní komise jednoty
  - d) odborné rady jednoty.

Členská schůze

§ 25

- 1) Rada jednoty je povinna nejméně jednou do roka svolat členskou schůzi. Nejpozději 15 dnů před jejím konáním je povinna seznámit členy s programem jednání. Požádá-li o to nejméně jedna čtvrtina členů jednoty s hlasovacím právem, je rada jednoty povinna do 15 dnů svolat členskou schůzi.
- 2) Členské schůzi přísluší zejména:
  - a) projednávat a schvalovat zprávu o činnosti jednoty, finanční zprávu a revizní zprávu,
  - b) volit starostu, místopředsedu a 3 – 9 členů rady jednoty,
  - c) volit předsedu a členy revizní komise,
  - d) volit delegáty na župní sjezd.
- 3) Právo účasti na členské schůzi mají všichni členové jednoty.

Rada jednoty

§ 26

- 1) Rada jednoty řídí činnost jednoty mezi členskými schůzemi. Rozhoduje o všech záležitostech jednoty, pokud nejsou vyhrazeny vyšším orgánům. Svolává ji starosta jednoty nebo jím pověřený člen rady jednoty podle potřeby, nejméně 1x za 3 měsíce. V případě žádosti alespoň jedné čtvrtiny členů rady jednoty musí být do 14 dnů svolána mimořádná schůze rady jednoty.
- 2) Radě jednoty přísluší zejména:
  - a) připravovat materiály pro jednání členské schůze,
  - b) schvalovat plán práce jednoty a finanční plán a přijímat rozpočtová opatření,
  - c) schvalovat přijímání nových členů,
  - d) rozhodovat o vyloučení členů, pokud jednají v rozporu se stanovami, proti rozhodnutí je možné se odvolat k ústřednímu rozhodčímu sboru,
  - e) starat se o rozvoj jednoty, sledovat a usměrňovat její činnost,
  - f) stanovovat mimořádné členské příspěvky,
  - g) zajišťovat vybírání řádných i mimořádných členských příspěvků,
  - h) ustanovovat duchovního rádce jednoty,
  - i) ustavovat odborné rady, volit jejich členy a předsedu,
  - j) schvalovat zástupce jednoty do župní rady,
  - k) jmenovat sekretáře jednoty,
  - l) podávat návrhy na dispozice s nemovitým majetkem jednoty.

Revizní komise jednoty

§ 27

- 1) Revizní komise jednoty je volena členskou schůzí jednoty. Provádí nejméně jedenkrát do roka revizi činnosti jednoty, zvláště finančního hospodaření. Výsledky své činnosti předkládá členské schůzi i s případnými návrhy na nápravu. Člen revizní komise jednoty má právo se zúčastňovat schůzí rady jednoty s hlasem poradním. Má právo na protokolaci svého stanoviska.
- 2) S členstvím v revizní komisi jednoty je neslučitelná funkce člena rady jednoty.

Odborné rady jednoty

§ 28

Odborné rady jednoty jsou poradními a pomocnými orgány rady jednoty. Svoji činností ve svěřené oblasti přispívají k rozvoji jednoty. Ze svého středu volí předsedu. Předsedové odborných rad mají právo se zúčastnit zasedání orgánů jednoty Orla s hlasem poradním. Mají právo na protokolaci svého stanoviska.

Zastupování jednoty

§ 29

Jménem jednoty jedná starosta jednoty, případně místostarosta jednoty nebo sekretář jednoty. Listiny, jimiž se jednota právně zavazuje, podepisují společně starosta jednoty a sekretář jednoty nebo místostarosta jednoty. Starosta může pověřit jiného občana zastupováním zájmů jednoty před soudy, úřady či v jiném jednání.

ČÁST TŘETÍ Společná ustanovení

Zásady hospodaření

§ 30

- 1) Majetek Orla a jeho organizačních jednotek tvoří finanční fondy, hmotný a nehmotný majetek, pohledávky a jiná majetková práva..
- 2) Zdrojem majetku Orla a všech jeho organizačních jednotek jsou zejména :
  - a) řádné a mimořádné příspěvky členů Orla
  - b) příjmy z tělovýchovné, kulturní a společenské činnosti
  - c) příjmy z vlastní hospodářské činnosti
  - d) státní příspěvky, dotace od Orla a jiných organizací a osob
  - e) majetek převedený do vlastnictví Orla členem Orla
- 3) Vlastní hospodářská činnost Orla a všech jeho organizačních jednotek, včetně rozhodovacích kompetencí, se řídí zásadami, schválenými příslušnými orgány.

§ 31

- 1) O jednáních a usneseních všech orgánů Orla se vedou zápisy. Zápis podepisuje zapisovatel, starosta nebo předseda orgánu, případně zvolení ověřovatelé. Usnesení z župních sjezdů jsou zasílány na ústřední sekretariát do 15 dnů od konání sjezdu. Zprávy z členských schůzí jednot jsou zasílány do 15 dnů od konání členské schůze příslušnému župnímu předsednictvu.
- 2) Volené a jmenované orgány jsou usnášeníschopné, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů či delegátů s hlasovacím právem.
- 3) Usnesení orgánů Orla je platné, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina přítomných členů či delegátů správnem hlasovacím, pokud tyto stanovy nestanoví jinak.

§ 32

- 1) Volební období volených orgánů je čtyřleté.
- 2) Volené orgány i jednotlivci mohou být odvolány stejnými orgány, které je zvolily, a to i před uplynutím jejich volebního období.

§ 33

Doporučeným oslovením mezi členy Orla je „bratře“, „sestro“.

§ 34

Orelský pozdrav je „Zdař Bůh!“. Odpověď na orelský pozdrav je „Zdař!“.

§ 35

Členové Orla mají právo na informaci o přijatých rozhodnutích a usneseních orgánů Orla. Informace mohou být poskytovány ve shodě s platnou právní úpravou tak, aby nebylo zasahováno do práv osobních a nebylo narušeno obchodní tajemství.

§ 36

Vlajka Orla sestává ze dvou stejných pruhů, bílého s modrým logem Orla a modrého, přičemž bílý pruh je nahoře. Poměr délky a šířky je 3:2.

§ 37

Zaplacené členské příspěvky slouží potřebám Orla. O použití řádných členských příspěvcích rozhoduje ústřední rada. Mimořádné členské příspěvky jsou použity pro potřeby jednoty. O jejich použití rozhoduje rada jednoty.

§ 38

Centrální evidenci členů vede ústřední sekretariát Orla

Registraci nižších organizačních jednotek zajišťuje ústředí Orla vedením rejstříku žup a jednot. Prostřednictvím ústředního sekretariátu zajišťuje pro všechny nižší organizační jednotky výpisy z rejstříku, které jsou dokladem o jejich existenci a právní subjektivitě.

Členské průkazy jsou vlastnictvím Orla.

§ 39

Převod nemovitého majetku na jiný než orelský právní subjekt bez předchozího souhlasu ústřední rady respektive výkonného předsednictva činí právní úkon neplatný.

§ 40

Tyto stanovy jsou stanovami všech organizačních jednotek Orla.

§ 41

Tyto stanovy byly přijaty XIII. sjezdem Orla, dne 15.11.2003, s účinností ode dne schválení. Dne 15.11.2003 končí platnost stanov přijatých na sjezdu Orla, konaném v Brně 10.6.1995.